

Wijkagenten en hun dagelijks werk. Een onderzoek naar de uitvoering van gebiedsgebonden politiewerk (2008). Jan Terpstra (IPIT, Universiteit Twente). Politiewetenschap 46

Onderzoeksvragen

1. Op welke wijze geven wijkagenten in Nederland in de praktijk vorm aan het gebiedsgebonden politiewerk?
2. In hoeverre zijn er verschillen te constateren in de wijze waarop het gebiedsgebonden politiewerk in Nederland in de praktijk wordt uitgevoerd en waaruit bestaan deze verschillen?
3. Welke omstandigheden en factoren spelen een rol bij de wijze waarop wijkagenten in de praktijk hun werk doen en bij de verschillen die daarin optreden?

Methoden van onderzoek

- 15 open interviews met wijkagenten in 3 korpsen (2 platteland, 2 wijken in middelgrote steden en 2 buurten in een van de G4)
- observaties van 6 wijkagenten in deze korpsen

Samenvatting

Het onderzoek heeft zich sterk gericht op de uitvoeringspraktijk in de korpsen. Daartoe is een aantal wijkagenten in drie verschillende korpsen een tijdlang gevolgd in hun dagelijks werk. Daarbij is onder meer gekeken naar de aanwezigheid van de wijkagenten in de wijk, de contacten die zij hebben opgebouwd met zowel wijkbewoners als uiteenlopende instanties waarmee wordt samengewerkt en ook wat die contacten en samenwerkingsverbanden precies inhouden en opleveren. Daarnaast zijn vele gesprekken gevoerd met wijkagenten over hun werk, werkopvattingen en motivatie.

Het boek bevat een minutieuze beschrijving van de verschillende stijlen die in het werk van wijkagenten zijn te onderscheiden. Ook wordt nagegaan welke problemen, belemmeringen en spanningen zich daarbij voordoen. Het boek wordt afgesloten met een beschouwing over de mogelijke richting waarin dit belangrijke politiewerk zich verder zou kunnen ontwikkelen.

Geconcludeerd wordt dat op het punt van de samenwerking met andere instanties in de aanpak van onveiligheid in de wijk de afgelopen jaren belangrijke stappen zijn gezet. Samengewerkt wordt met onder meer gemeente, welzijnswerk en woningcorporatie. Deze samenwerking ontstaat vaak op initiatief van wijkagenten. De mate waarin de beoogde nabijheid, zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van wijkagenten voor bewoners wordt gerealiseerd, loopt echter sterk uiteen.

Van het uitgangspunt dat wijkagenten een belangrijke taak hebben in het voorkomen van problemen in wijk of buurt, komt in de praktijk veel minder terecht. Dit geldt ook voor de gedachte dat wijkagenten de betrokkenheid en actieve opstelling van burgers in de aanpak van buurtonveiligheid moeten stimuleren. Tegelijk laat het onderzoek zien dat enkele soms populaire opvattingen onder en over wijkagenten niet (meer) kloppen. Zo zien wijkagenten anno nu het als vanzelfsprekend dat handhaving van regels tot hun werk behoort. Ook zij delen nu in eigen wijk bekeuringen uit, waar ze in het verleden heel terughoudend in waren.

De verschillen in de wijze waarop wijkagenten hun werk uitvoeren, hangen slechts deels samen met verschillen in beleid tussen de politiekorpsen. Veel belangrijker hierbij zijn verschillen in type wijk of locatie waar wijkagenten werkzaam zijn en vooral de opvattingen die zij over hun werk hebben.